

CUPRINS:

1. Scopul etapei 2025 conform proiectului depus la concurs.....	3
2. Obiectivele etapei 2025.....	3
3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2025.....	4
4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2025.....	4
5. Rezultatele obținute	5
6. Diseminarea rezultatelor la foruri științifice.....	9
7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului 2025.....	9
8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului 2025.....	11
9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului 2025.....	11
10. Dificultăți în realizarea proiectului: financiare, organizatorice, legate de resursele umane.....	12
11. Recomandări, propuneri.....	12
12. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2025 în limba română și în limba engleză (Anexa 1).....	14
13. Lista lucrărilor științifice, publicate în anul 2025 (Anexa 2).....	17
14. Executarea devizului de cheltuieli din contractul de finanțare pentru anul 2025 (Anexa 3)	19
15. Componența echipei conform contractului de finanțare pentru anul 2025 (Anexa 4).....	20

1. Scopul etapei 2025 conform proiectului depus la concurs

Scopul primei etape a proiectului a constat în fundamentarea teoretică și metodologică a cercetării și în constituirea unui corpus trilingv reprezentativ al expresiilor temporale în limbile română, germană și franceză. În această etapă s-a urmărit articularea cadrului conceptual privind exprimarea timpului în limbaj, prin integrarea perspectivelor lingvisticii cognitive, etnolingvisticii, semioticii culturale și analizei discursului, cu accent pe relația dintre formele lingvistice, imaginarul cultural și memoria colectivă.

În plan aplicativ, scopul a vizat identificarea, selectarea și descrierea unui set coerent de unități lexicale și expresive (expresii idiomatice, formule paremiologice, metafore temporale, unități specializate) care codifică noțiunea de timp în cele trei limbi, precum și organizarea lor într-o structură preliminară de bază de date trilingvă. Totodată, prima etapă a urmărit crearea premiselor pentru analiza contrastivă și interculturală, prin configurarea criteriilor de clasificare și a instrumentelor de lucru care vor permite, în fazele următoare, relevarea convergențelor și divergențelor în conceptualizarea temporalității și elaborarea dicționarului multilingv al expresiilor referitoare la timp.

2. Obiectivele etapei 2025

Obiectivele primei etape a proiectului de cercetare „Dimensiuni socio-culturale și semiotice ale expresiei timpului în limbile română, germană și franceză” sunt:

1. Realizarea unei documentări teoretice solide privind conceptualizarea temporalității în limbile română, franceză și germană, prin valorificarea instrumentelor lingvisticii cognitive, analizei discursului și semioticii culturale.
2. Identificarea, selectarea și constituirea unui corpus reprezentativ de unități lexicale și expresive (expresii idiomatice, formule paremiologice, metafore temporale, termeni specializați) care codifică noțiunea de timp în cele trei limbi.
3. Examinarea mecanismelor lingvistice și socio-culturale care determină generarea, funcționarea și transmiterea expresiilor temporale, cu accent pe metaforele conceptuale, simbolurile dominante și valorile conotative asociate timpului.
4. Catalogarea și organizarea digitală a corpusului trilingv, pe baza unor criterii semantice, pragmatice și culturale, în vederea structurării unei baze de date comparativ-contrastive.
5. Conturarea direcțiilor preliminare de analiză contrastivă a expresiilor temporale, prin identificarea convergențelor și divergențelor dintre cele trei limbi și culturi.

6. Diseminarea rezultatelor preliminare ale cercetării prin organizarea unei mese rotunde și integrarea primelor concluzii în circuitul academic, în vederea validării științifice și a orientării etapelor ulterioare ale proiectului.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2025

Acțiunile planificate în prima etapă a proiectului au fost structurate astfel încât să asigure o tranziție coerentă de la fundamentarea teoretică la construirea instrumentelor aplicative de analiză trilingvă a expresiilor temporale. Ele urmăresc, progresiv, documentarea specializată, constituirea corpusului, organizarea sa într-o bază de date și integrarea rezultatelor preliminare în circuitul academic, prin activități de diseminare.

În această logică, activitățile propuse sunt :

Activitatea 1. Documentarea și cercetarea bibliografică în cadrul Bibliotecii Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași Consultarea și analiza surselor de specialitate disponibile în biblioteca Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în vederea fundamentării teoretice a cercetării și a identificării lucrărilor relevante privind reprezentarea conceptului de timp în limbile română, germană și franceză. Activitatea

2. Investigarea, identificarea și catalogarea expresiilor consacrate care redau concepte legate de timp în limbile română, germană și franceză. Selectarea riguroasă a unităților lexicale și expresive (în diverse forme – temporale, metaforice, culturale sau contextuale) cu încărcătură temporală, relevante din perspectivă lingvistică, culturală și semiotică, în vederea unei sistematizări comparative și a construirii unei baze de date trilingve.

Activitatea 3.

Crearea unei baze de date trilingve Compilarea și sistematizarea expresiilor selectate într-o bază de date structurată, care să includă echivalentele acestora în cele trei limbi, împreună cu informații contextualizate privind utilizarea, frecvența și specificul cultural al fiecărei expresii.

Activitatea 4. Organizarea de evenimente dedicate diseminării rezultatelor proiectului (masă rotundă, adresată comunității academice, studenților, masteranzilor, doctoranzilor etc.).

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2025

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului au vizat etape succesive de documentare, investigare empirică, structurare a datelor și diseminare academică, contribuind la fundamentarea unei cercetări trilingve asupra reprezentării timpului în limbile română, germană și franceză.

Activitatea 1. Documentare și cercetare bibliografică

Toți cei trei membri ai echipei de proiect au desfășurat o amplă activitate de documentare și cercetare bibliografică în cadrul Bibliotecii „Mihai Eminescu” a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, al bibliotecii USARB, precum și prin resurse online specializate. În această etapă au fost identificate, analizate și sistematizate lucrări de referință privind frazeologia, semantica și metaforele conceptuale ale timpului, cu accent pe studiile care tratează reprezentarea temporalității în limbile română, germană și franceză, ceea ce a permis formularea cadrului teoretico-metodologic al proiectului și delimitarea corpusului de analiză.

Activitatea 2. Investigarea și catalogarea expresiilor cu valoare temporală

În etapa a doua, activitatea s-a concentrat asupra investigării, identificării și catalogării expresiilor consacrate care redau concepte legate de timp în cele trei limbi vizate. Au fost selectate riguros unități lexicale și expresive – expresii frazeologice, locuțiuni, proverbe și alte construcții idiomatiche – cu încărcătură temporală, în multiplele ei ipostaze (temporale, metaforice, culturale, contextuale), considerate relevante din perspectivă lingvistică, culturală și semiotică, în vederea unei sistematizări comparative și a construirii ulterioare a unei baze de date trilingve.

Activitatea 3. Crearea bazei de date trilingve

Pe baza materialului selectat a fost inițiată crearea unei baze de date trilingve, în care expresiile sunt compilate și sistematizate într-o structură unitară. Baza de date include pentru fiecare intrare expresia în limba sursă, echivalentele identificate în celelalte două limbi, informații privind utilizarea contextuală, frecvența atestată și specificul cultural al unității, ceea ce permite atât analiza comparativă fină a metaforelor temporale, cât și utilizarea instrumentului în cercetare, predare și mediul academic extins.

Activitatea 4. Diseminarea rezultatelor proiectului

În vederea integrării rezultatelor în circuitul academic, a fost planificată și organizarea unui eveniment dedicat diseminării proiectului, sub forma unei mese rotunde adresate comunității universitare (cadre didactice, studenți, masteranzi, doctoranzi). Evenimentul are drept obiectiv prezentarea etapelor și rezultatelor cercetării, ilustrarea modului de funcționare a bazei de date trilingve și deschiderea unui dialog interdisciplinar privind reprezentarea culturală a timpului în spațiul românesc, german și francez.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini)

Rezultatele obținute în cadrul primei etape a proiectului „Dimensiuni socio-culturale și semiotice ale expresiei timpului în limbile română, germană și franceză” relevă consolidarea unui cadru teoretic coerent, constituirea unui corpus trilingv reprezentativ și configurarea unei baze de date

comparativ-contrastive, cu funcționalitate atât descriptivă, cât și aplicativă. Aceste rezultate marchează trecerea de la faza exploratorie și de documentare la o etapă în care materialul lingvistic este deja sistematizat, operaționalizat și pregătit pentru analize contrastive aprofundate.

Documentare de specialitate și delimitarea corpusului

În etapa de documentare, cercetarea s-a concentrat pe consultarea sistematică a unei bibliografii de specialitate, care acoperă domenii precum frazeologia, semantică lexicală, metaforă conceptuală, pragmatică și studii culturale, cu accent pe modul în care este conceptualizat și exprimat timpul în limbile română, germană și franceză. Au fost consultate aproximativ 55 de surse (dicționare generale și specializate, lucrări lingvistice, studii frazeologice, contribuții din semantică și antropologie culturală, corpusuri online), ceea ce a permis articularea unui cadru teoretic și metodologic adecvat analizei comparative a expresiilor temporale. Demersul bibliografic a vizat nu doar identificarea lucrărilor de referință, ci și delimitarea direcțiilor de cercetare relevante (dimensiunea socio-culturală a timpului, metaforele temporale dominante, relația dintre timp, memorie și identitate discursivă).

Activitatea de documentare realizată în cadrul Bibliotecii „Mihai Eminescu” a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în biblioteca USARB și prin resurse electronice a oferit acces la colecții vaste de monografii, dicționare, enciclopedii, volume tematice și reviste de specialitate în cele trei limbi. Consultarea cataloagelor electronice, a bibliografiilor tematice și a bazelor de date științifice a permis selectarea lucrărilor de sinteză și a studiilor de detaliu care problematizează conceptul de timp în plan lingvistic, semiotic și cultural, inclusiv din perspectivă interculturală și traductologică. Pe baza acestui material, a fost configurat un cadru teoretic robust, adaptat specificului celor trei spații lingvistice, care a ghidat ulterior atât selecția unităților lexicale și frazeologice, cât și definirea criteriilor de clasificare și interpretare.

Delimitarea corpusului a decurs organic din această etapă: au fost stabilite criteriile de includere a unităților, vizând în primul rând semnificația temporală (referință explicită sau implicită la durată, succesiune, ciclicitate, urgență, ritm etc.), structura metaforică (tipul de imagine dominantă, transferurile conceptuale), relevanța interculturală (potențial de comparare între cele trei limbi), frecvența în uz (atestări în dicționare, corpusuri, texte literare sau conversaționale) și specificul idiomatic (gradul de fixare, particularități de uz). Acest filtru teoretic a permis excluderea unităților marginale sau strict contextuale și concentrarea asupra unui set coerent de expresii cu valoare reprezentativă pentru modul de conceptualizare a timpului în fiecare limbă.

Investigarea, identificarea și catalogarea expresiilor temporale

Rezultatele activității de investigare și identificare a expresiilor consacrate cu valoare temporală arată constituirea unui corpus trilingv consistent, centrat pe expresii frazeologice, locuțiuni, proverbe și unități lexicale, prin care se exprimă diferite fațete ale timpului. În faza inițială au fost clarificate categoriile de unități vizate: s-a decis includerea atât a expresiilor frazeologice propriu-zise și a proverbelor, cât și a unor cuvinte-cheie și construcții lexicale cu încărcătură temporală puternică, în măsura în care acestea participă la rețele metaforice sau culturale recurente. S-a urmărit diversitatea formelor expresive, de la expresii cu sens literal la formule metaforice consacrate, de la clișee discursive cotidiene la expresii specializate din limba profesională sau academică.

Procesul de colectare a presupus confruntarea și coroborarea mai multor tipuri de surse: dicționare explicative și frazeologice, colecții de proverbe, glosare terminologice, corpusuri electronice, antologii de texte literare și eseistice, precum și resurse online (baze de date lexicografice, arhive textuale). Această diversitate de surse a permis surprinderea nu doar a fondului idiomatic stabil, ci și a unor expresii în curs de (de)stabilizare, aflate la intersecția dintre uzul colocvial și cel literar sau specializat. În paralel cu inventarierea expresiilor în fiecare limbă, a fost demarată o primă validare comparativă, prin identificarea potențialelor echivalențe și a zonelor de suprapunere sau divergență semantică.

Din punct de vedere operațional, rezultatele se concretizează în colectarea și digitalizarea a aproximativ 480 de expresii frazeologice, locuțiuni și proverbe cu valoare temporală: 190 în limba română, 165 în limba franceză și 125 în limba germană. Materialul a fost organizat în 12 fișiere electronice distincte (câte patru pentru fiecare limbă), structurate pe categorii semantice și culturale, ceea ce facilitează atât consultarea rapidă, cât și viitoarele prelucrări statistice sau calitative. Fiecare expresie a fost înregistrată împreună cu informații de bază (forma canonică, variante, sursa de atestare), creând premisele unei treceri fluide spre etapa de structurare în baza de date.

Colectarea, structurarea și clasificarea corpusului frazeologic

O etapă centrală a acestei prime faze a proiectului o constituie sistematizarea expresiilor în funcție de criteriile teoretice definite. Toate unitățile colectate au fost organizate în funcție de dimensiunea semantico-temporală, de dimensiunea cultural-metaforică, de sursa de referință și de gradul de idiomaticitate. Din perspectiva conținutului temporal, expresiile au fost încadrate în câmpuri precum: durată (persistența sau efemeritatea), succesiune (înainte/după, început/sfârșit), ritm (regularitate/irregularitate), ciclicitate (repetiția anotimpurilor, a zilelor, a vârstelor), urgență și

presiune temporală (grabă, întârziere, „lipsă de timp”), trecerea ireversibilă a timpului (îmbătrânire, memorie, uitare). Această clasificare permite surprinderea modului în care fiecare cultură „segmentează” temporalitatea și privilegiază anumite zone semantice.

Din punct de vedere cultural-metaforic, expresiile au fost repartizate în funcție de imaginile dominante, care structurează conceptualizarea timpului: natura (ciclurile naturale, anotimpurile, fenomenele meteorologice), corpul uman (metafore legate de vârstă, sănătate, mișcare), viața cotidiană (muncă, alimentație, ritm urban), repere calendaristice și rituale (sărbători, praguri biografice, momente consacrate). În paralel, a fost notată sursa principală a fiecărei expresii (dicționar, corpus, studiu frazeologic, uz literar etc.), precum și nivelul de stabilitate idiomatică (expresii fixe, semifixe, colocări metaforice cu grad variabil de fixare). Această organizare multifactorială permite corelarea dimensiunilor semantice, culturale și structurale și pregătește terenul pentru analize contrastive nuanțate între cele trei limbi.

Rezultatele preliminare ale analizei comparative indică existența unui nucleu comun de expresii sau tipare metaforice și, simultan, a unor zone extinse de specificitate culturală. Au fost identificate aproximativ 80 de expresii cu potențiale corespondențe în toate cele trei limbi, ceea ce evidențiază atât convergențe în modul de conceptualizare a timpului, cât și diferențe determinate de tradițiile culturale și discursive. Din totalul expresiilor analizate, aproximativ 15% prezintă un corespondent clar în toate cele trei limbi (în sens tematic sau funcțional), 25% manifestă corespondențe bilaterale (română–franceză, română–germană sau franceză–germană), iar circa 60% par a fi specifice unei singure culturi, fără echivalență directă, fapt care subliniază valoarea proiectului pentru descrierea particularităților idiomatice și simbolice ale fiecărei limbi.

În ceea ce privește nivelul de echivalență, analiza a permis distingerea a trei tipuri majore: echivalența literală (aproximativ 10% din cazuri), în care imaginea metaforică și structura expresiei sunt relativ similare în toate limbile; echivalența funcțională (circa 35%), în care expresiile diferă formal și metaforic, dar îndeplinesc aceeași funcție pragmatică (de exemplu, exprimarea urgenței, a întârzierii, a rapidității sau a frecvenței); și echivalența culturală (aproximativ 55%), în care expresii diferite ca formă converg la nivelul simbolisticii și valorilor asociate timpului în cele trei culturi. Acest tipar tripartit oferă un instrument fin de descriere a relațiilor dintre idiomurile naționale și de înțelegere a modului în care se negociază, prin limbaj, experiența temporalității.

Configurarea bazei de date trilingve și valorificarea rezultatelor

Un rezultat esențial al primei etape îl constituie definirea și implementarea structurii preliminare a bazei de date trilingve, care funcționează ca un instrument central al proiectului. Baza de date a fost proiectată modular, astfel încât să permită atât descrierea detaliată a fiecărei expresii, cât și operații

de filtrare, comparare și extragere a datelor în funcție de criterii multiple. Pentru fiecare intrare sunt prevăzute câmpuri dedicate: expresia în limba de origine, echivalentele acceptate în celelalte două limbi, definirea și contextualizarea sensului, exemple de enunț (selecate din texte literare, corpusuri de limbă contemporană, discurs academic sau conversațional), informații privind frecvența și domeniul de apariție (uz cotidian, limbaj specializat, registru literar), note culturale explicative și indicarea sursei bibliografice sau lexicografice.

În această primă etapă, repozitoriul digital reunește 480 de intrări, dintre care 75 sunt deja complet integrate în structura comparativă trilingvă, cu toate câmpurile completate și cu indexare după tipul de metaforă temporală. Baza de date include mecanisme de indexare, care permit ordonarea și filtrarea expresiilor în funcție de tipul de metaforă (de exemplu, timp-ca-resursă, timp-ca-drum, timp-ca-agent de degradare), de domeniul experiențial (biologic, social, cosmic), de nivelul de echivalență (literal, funcțional, cultural) și de frecvență. Acest model de structurare permite nu doar consultarea punctuală, ci și interogarea complexă a datelor, în funcție de ipoteze de lucru sau obiective didactice.

Rezultatele obținute până în acest moment demonstrează că baza de date poate funcționa ca un instrument de cercetare, de didactică și de traducere: ea oferă un cadru organizat pentru descrierea metaforelor temporale, facilitează exerciții de analiză contrastivă și interpretare interculturală și constituie un suport practic pentru activități de predare a limbilor străine, pentru formarea traducătorilor sau pentru proiecte interdisciplinare la intersecția dintre lingvistică, studii culturale și semiotică. Prin gradul de detaliu, prin articularea criteriilor de selecție și clasificare și prin organizarea trilingvă, rezultatele primei etape oferă o bază solidă pentru continuarea cercetării, extinderea corpusului și rafinarea analizelor asupra dimensiunilor socio-culturale și semiotice ale expresiei timpului.

6. **Diseminarea rezultatelor** obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu) și în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

Lista publicațiilor din anul 2025 în care se reflectă doar rezultatele obținute în proiect, perfectată conform cerințelor față de lista publicațiilor (a se vedea Anexa 2)

7. **Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute** în cadrul proiectului

Impactul științific și social al rezultatelor obținute în prima etapă a proiectului este legat, în mod direct, de constituirea corpusului trilingv, de definirea cadrului teoretico-metodologic și de

configurarea structurii bazei de date, care vor fundamenta etapele ulterioare de valorificare lexicografică și educațională.

Impact științific

Prin delimitarea și descrierea unui corpus trilingv de aproximativ 480 de expresii cu valoare temporală, proiectul contribuie la dezvoltarea cercetării în domeniul frazeologiei, semanticii și studiilor interculturale, oferind un material organizat care permite analize contrastive nuanțate asupra reprezentării timpului în limbile română, germană și franceză. Structurarea expresiilor după dimensiuni semantico-temporale, cultural-metaforice și pragmatice creează un cadru metodologic reproductibil, ce poate fi extins la alte limbi și domenii, consolidând astfel baza teoretică pentru cercetări ulterioare privind metaforele temporale și identitatea discursivă.

Impact intercultural și social

Rezultatele primei etape susțin dialogul intercultural prin evidențierea convergențelor și diferențelor în modul de conceptualizare a timpului în cele trei spații lingvistice, facilitând o mai bună înțelegere a specificului cultural și a proximităților simbolice. Corpusul sistematizat și primele tipologii de echivalență (literală, funcțională, culturală) pot fi utilizate ca resursă de lucru în formarea traducătorilor, a mediatorilor interculturali și a specialiștilor din domeniul comunicării, contribuind la reducerea barierelor interculturale și la interpretarea nuanțată a mesajelor care vehiculează conținut temporal.

Impact educațional și formativ

Integrarea rezultatelor primei etape în activitățile didactice universitare (cursuri de lingvistică, frazeologie, traducere, studii culturale) oferă studenților un instrument concret pentru exersarea analizei comparative și pentru dezvoltarea competențelor interculturale. Corpusul trilingv și structura bazei de date pot servi drept suport pentru lucrări de licență, disertații și cercetări doctorale, stimulând inițierea în metodologia lucrului cu corpusuri, în analiza metaforică și în interpretarea socio-culturală a limbajului.

Premise pentru digitalizare și extindere ulterioară

Chiar dacă în această primă etapă accentul este pus pe colectare, clasificare și proiectarea structurii bazei de date, rezultatele obținute configurează premise solide pentru o viitoare platformă digitală interactivă. Organizarea riguroasă a câmpurilor (expresie, echivalențe, explicație semantică, context, sursă, tip de metaforă) facilitează ulterior integrarea tehnologică, actualizarea continuă și deschiderea către un public larg, de la cercetători și cadre didactice până la studenți, traducători etc.

8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului

În cadrul proiectului au fost coagulate rețele de colaborare între cadre didactice, cercetători și doctoranzi din diverse centre universitare, care au contribuit la documentarea bibliografică, la selecția și validarea materialului lingvistic și la conturarea cadrului teoretico-metodologic al studiului trilingv. Colaborarea s-a materializat prin consultări periodice, schimb de bune practici, acces reciproc la resurse documentare și integrarea rezultatelor parțiale în activități științifice (mese rotunde, conferințe), ceea ce a permis armonizarea abordărilor metodologice și creșterea coerenței demersului de cercetare.

Totodată, la nivel național, proiectul a încurajat dialogul cu instituții culturale (biblioteci, centre culturale), care au oferit sprijin în accesarea fondurilor de carte, în identificarea surselor folclorice și literare și în promovarea rezultatelor în comunitatea academică și educațională.

9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului

Colaborarea la nivel internațional în cadrul implementării proiectului a avut ca finalitate integrarea demersului de cercetare într-un spațiu științific european și consolidarea unei rețele de experți în domeniul lingvisticii contrastive și al studiilor interculturale.

Un prim palier al colaborării l-a constituit schimbul științific dintre specialiști (lingviști, traducători, cercetători în studii culturale), concretizat prin consultări tematice, corespondență academică și participarea la manifestări științifice internaționale (mese rotunde, conferințe, colocvii, cum ar fi: Conferința Științifică Internațională *ADEConf 2025 – Advancing Digital Education: Content, Context and Artificial Intelligence*, 6-8 noiembrie 2025, organizată de Universitatea Novi Sad, Serbia; Conferința Științifică Internațională *ACROSS CULTURES: Intercultural Communication in a Borderless World*, 13-15 noiembrie 2025, organizată de Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, România; Simpozionului Cercetării Științifice Francofone în Europa Centrală și Orientală, 30-31 octombrie 2025, Universitatea „Alexandru Iona Cuza” din Iași, România etc). Aceste interacțiuni au permis discutarea și ajustarea cadrului teoretico-metodologic al proiectului, compararea instrumentelor de analiză utilizate în alte școli de lingvistică și racordarea cercetării la tendințele actuale din studiul metaforelor temporale și al identității culturale exprimate prin limbaj. Astfel, în cadrul mesei rotunde „Explorarea timpului în limbajul expresiv” din 4 decembrie 2025, vom avea ca invitat special pe dna Georgeta CÎȘLARU, prof. univ., dr. hab., Département de Langues et Littératures françaises et latines, Universitatea Sorbonne Nouvelle.

Un al doilea palier a vizat accesul la resurse documentare și lexicografice din biblioteci și arhive universitare din străinătate (dicționare specializate, corpusuri electronice, baze de date cu texte literare și non-literare în limbile germană și franceză), ceea ce a facilitat îmbogățirea și validarea

corpusului trilingv. Prin sprijinul partenerilor internaționali, au fost identificate și integrate în proiect lucrări de referință și colecții frazeologice dificil accesibile pe plan local, contribuind astfel la creșterea calității și reprezentativității materialului lingvistic.

În fine, colaborarea internațională a creat premisele pentru diseminarea ulterioară a rezultatelor proiectului în rețele științifice europene, prin pregătirea unor publicații și prezentări în reviste și conferințe de specialitate, precum și prin deschiderea către proiecte comune viitoare în domeniul studiilor trilingve și al bazelor de date multilingve. În prima etapă, aceste contacte și parteneriate au avut în special un rol de consultanță științifică, validare metodologică și asigurare a vizibilității internaționale a direcției de cercetare.

10. Dificultățile în realizarea proiectului de natură financiară, organizatorică, legate de resursele umane etc.

Dificultățile întâmpinate în realizarea proiectului au vizat, în această etapă, în special aspecte financiare și tehnice, cu impact direct asupra ritmului de lucru și asupra organizării activităților.

În ceea ce privește partea financiară, un aspect sensibil a fost necesitatea de a asigura temporar, din resurse proprii, cheltuielile aferente deplasării la Iași, în contextul în care procesul de decontare și transfer al fondurilor s-a realizat ulterior. Această situație a presupus un efort personal suplimentar din partea membrilor echipei și a impus o planificare atentă a mobilităților, pentru a nu afecta calendarul cercetării și al activităților de documentare.

Pe plan tehnic, echipa s-a confruntat cu dificultăți de structurare a bazei de date trilingve, determinate de faptul că membrii proiectului sunt, în principal, filologi, nu specialiști IT. Configurarea bazei de date a ridicat probleme legate de definirea și delimitarea câmpurilor, standardizarea formatelor și asigurarea coerenței între intrări, mai ales în condițiile integrării pentru fiecare expresie a unui număr mare de informații (formă, echivalențe, explicație semantică, context, sursă, frecvență, tip de metaforă). În plus, adaptarea treptată a structurii bazei de date la dinamica reală a corpusului – apariția unor noi tipuri de expresii, necesitatea introducerii unor categorii intermediare sau a unor etichete suplimentare – a impus revizuri repetate și reintroducerea ori reetichetarea unor date deja procesate, ceea ce a sporit considerabil volumul de muncă de verificare și corelare internă.

11. Recomandări, propuneri

După finalizarea primei etape a proiectului se impun câteva recomandări și propuneri care vizează atât optimizarea activităților viitoare, cât și valorificarea maximă a rezultatelor obținute până în prezent.

1. La nivel tehnic, este oportună implicarea unui specialist IT sau stabilirea unui parteneriat

punctual cu un departament de informatică, în vederea optimizării structurii bazei de date, automatizării unor operații de introducere/verificare a datelor și pregătirii etapelor ulterioare de dezvoltare a platformei digitale.

2. Se recomandă extinderea graduală a corpusului prin includerea unor noi surse (corpusuri electronice, baze de date textuale, ediții critice) și, în paralel, inițierea unor analize pilot pe sub-corpusuri tematice, pentru a testa și ajusta instrumentele de analiză contrastivă înainte de aplicarea lor la întregul material.

Conducătorul de proiect

Data: 01.12.2025

LȘ

TRINCA Lilia, conf.univ., dr.

REZUMATUL ACTIVITĂȚII ȘI A REZULTATELOR OBȚINUTE ÎN PROIECT ÎN ANUL 2025

Cifra proiectului **25.80012.0807.51SE**

Denumirea Proiectului **„Dimensiuni socio-culturale și semiotice ale expresiei timpului în limbile română, germană și franceză”**

Etapa I a proiectului, dedicată investigării dimensiunilor lingvistice și culturale ale expresiei timpului în limbile română, germană și franceză, s-a încheiat cu obținerea unui set coerent de rezultate relevante, care fundamentează dezvoltarea ulterioară a studiului comparativ trilingv. Activitățile derulate au vizat, în mod integrat, consolidarea cadrului teoretic, constituirea unui corpus trilingv reprezentativ, proiectarea unei baze de date specializate și inițierea diseminării științifice la nivel național și internațional.

Un prim rezultat major al etapei îl reprezintă documentarea și cercetarea bibliografică realizate preponderent în cadrul Bibliotecii Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Acest demers a permis identificarea lucrărilor de referință privind reprezentarea conceptului de timp în limbile română, germană și franceză și a condus la conturarea unui cadru teoretico-metodologic solid, adaptat obiectivelor proiectului. De asemenea, a fost structurată o bibliografie de bază, care susține atât analiza expresiilor temporale, cât și interpretarea lor în perspectiva metaforelor conceptuale și a imaginarului cultural.

În plan empiric, un rezultat de substanță îl constituie investigarea și catalogarea unui număr semnificativ de unități lexicale, expresii frazeologice, locuțiuni, proverbe și alte construcții idiomatiche care redau concepte legate de timp în cele trei limbi. Procesul de selecție a vizat exclusiv unități relevante din punct de vedere lingvistic, metaforic, cultural și semiotic, în vederea unei sistematizări comparative riguroase. Catalogarea s-a realizat după criterii precum natura sensului (literal vs. metaforic), registrul de utilizare, frecvența și tipul de context (cotidian, literar, academic etc.), ceea ce a permis atât delimitarea câmpurilor semantico-temporale (durată, succesiune, ritm, ciclicitate, urgență, trecerea timpului), cât și identificarea imaginilor culturale recurente (natura, corpul uman, viața cotidiană, repere calendaristice). În ansamblu, această etapă a condus la constituirea unui corpus trilingv coerent, pregătit pentru analize contrastive aprofundate.

Pe baza acestui corpus, a fost creată și structurată o bază de date trilingvă, care reprezintă un rezultat operațional deosebit de important al etapei. Expresiile selectate au fost organizate și sistematizate într-o structură digitală unitară, în care, pentru fiecare unitate, sunt consemnate echivalentele în cele trei limbi, explicațiile semantice, informațiile contextualizate privind utilizarea, frecvența și specificul cultural, precum și exemple de enunț și surse bibliografice.

Un alt rezultat relevant îl constituie pregătirea și organizarea activităților de diseminare. A fost planificată o masă rotundă interdisciplinară cu tema „Explorarea timpului în limbajul expresiv”, menită să reunească peste 25 de participanți – cadre didactice, cercetători din domeniile lingvisticii, semioticii, traductologiei, studiilor culturale, precum și studenți de la toate ciclurile universitare. Comunicările științifice prezentate vor fi publicate într-un volum de teze cu ISBN, ceea ce va

asigura vizibilitatea rezultatelor și integrarea lor în circuitul academic. La fel, membrii echipei au participat cu 11 comunicări la conferințe internaționale de profil, iar o parte dintre rezultatele cercetării au fost deja publicate (un articol) sau sunt în curs de publicare în reviste de specialitate (3 articole și 4 teze), fapt ce confirmă relevanța științifică a proiectului și potențialul său de a contribui la dezvoltarea studiilor frazeologice și interculturale. În ansamblu, Etapa I a proiectului a atins obiectivele propuse, oferind un fundament teoretic, empiric și metodologic solid pentru continuarea cercetării și pentru elaborarea dicționarului trilingv al expresiilor temporale.

SUMMARY OF ACTIVITIES AND RESULTS OBTAINED IN THE PROJECT IN 2025

Project code: **25.80012.0807.51SE**

Project title: “Socio-Cultural and Semiotic Dimensions of the Expression of Time in Romanian, German and French”

Stage I of the project, devoted to investigating the linguistic and cultural dimensions of the expression of time in Romanian, German and French, concluded with a coherent set of relevant results that underpin the further development of the trilingual comparative study. The activities carried out focused, in an integrated manner, on consolidating the theoretical framework, building a representative trilingual corpus, designing a specialized database and initiating scientific dissemination at national and international level.

A first major outcome of this stage is the documentation and bibliographical research conducted primarily at the Library of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași. This endeavour made it possible to identify key works on the representation of the concept of time in Romanian, German and French and led to the outlining of a solid theoretical and methodological framework, tailored to the objectives of the project. In addition, a core bibliography was structured, which supports both the analysis of temporal expressions and their interpretation from the perspective of conceptual metaphors and cultural imagery.

At the empirical level, a substantial result is the investigation and cataloguing of a significant number of lexical units, phraseological expressions, set phrases, proverbs and other idiomatic constructions that encode time-related concepts in the three languages. The selection process focused exclusively on units relevant from linguistic, metaphorical, cultural and semiotic perspectives, with a view to rigorous comparative systematisation. Cataloguing was carried out according to criteria such as the nature of meaning (literal vs. metaphorical), register of use, frequency and type of context (everyday, literary, academic etc.), which enabled both the delimitation of semantic-temporal fields (duration, succession, rhythm, cyclicity, urgency, passage of time) and the identification of recurring cultural images (nature, the human body, everyday life, calendar landmarks). Taken together, this stage resulted in the construction of a coherent trilingual corpus, ready for in-depth contrastive analysis.

Based on this corpus, a trilingual database was created and structured, representing a particularly important operational outcome of the stage. The selected expressions were systematised in a unified digital structure in which, for each unit, the equivalents in the three languages, semantic

explanations, contextualised information on usage, frequency and cultural specificity, as well as example sentences and bibliographical sources are recorded.

Another relevant result is the preparation and organisation of dissemination activities. An interdisciplinary round table entitled "Exploring Time in Expressive Language" has been planned, bringing together more than 25 participants – academics and researchers in linguistics, semiotics, translation studies and cultural studies, as well as students at Bachelor's, Master's and doctoral levels. The scientific papers presented will be published in a proceedings volume with an ISBN, thus ensuring the visibility of the results and their integration into the academic circuit. Likewise, the team members have delivered 11 papers at international conferences in the field, and part of the research outcomes have already been published (one article) or are in the process of being published in scholarly journals (three articles and four conference papers), which confirms the scientific relevance of the project and its potential to contribute to the development of phraseological and intercultural studies. Overall, Stage I of the project has achieved its objectives, providing a solid theoretical, empirical and methodological foundation for the continuation of the research and for the elaboration of the trilingual dictionary of temporal expressions.

Conducătorul de proiect

TRINCA Lilia, conf.univ., dr.

Data: 01.12.2025

LŞ

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2025 în cadrul proiectului
„Dimensiuni socio-culturale și semiotice ale expresiei timpului
în limbile română, germană și franceză”**

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

CHIRA Oxana. Time in Language and Culture: A Conceptual Analysis of German Idioms/
Zeit in Sprache und Kultur: eine konzeptuelle Analyse deutscher Redewendungen. In: *Journal of
Romanian Literary Studies*, nr. 42/ 2025, p. 79-88. (0,76 c.a.) E-ISSN: 2248-3004

<https://asociatia-alpha.ro/jrls.php>

<https://asociatia-alpha.ro/Jrls/042-2025/Jrls-042-007.pdf>

<https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1376083>

Depunerea spre publicare:

TRINCA Lilia, The linguistic dimension of temporal perception: a cognitive and cultural
approach / Dimensiunea lingvistică a percepției temporale: o abordare cognitivă și culturală In:
Journal of Romanian Literary Studies, nr. 43/ 2025, E-ISSN: 2248-3004 (articol în curs de apariție
25 decembrie 2025)

• CHIRA Oxana, Zeitadverbien in idiomatischen Einheiten des Deutschen und Rumänischen:
semantische, pragmatische und kulturbezogene Funktionen/Temporal Adverbs in Idiomatic
Expressions of German and Romanian: Semantic, Pragmatic, and Cultural Perspectives. In:
Journal of Romanian Literary Studies, nr. 43/ 2025 Târgu Mureș, România, Editura Arhipelag XXI
Press., E-ISSN: 2248-3004 (articol în curs de apariție 25 decembrie 2025) <https://asociatia-alpha.ro/jrls.php>

BALANICI Lucia, Înaintarea spre publicare a articolului „La conceptualisation du temps
dans les expressions idiomatiques françaises : convergences linguistiques, philosophiques et
culturelles / Time Conceptualization in French Idiomatic Expressions: Linguistic, Philosophical,
and Cultural Convergences”, In: *Journal of Romanian Literary Studies*, nr. 43/ 2025, Târgu
Mureș, România, Editura Arhipelag XXI Press.

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

TRINCA Lilia. Cultural Connotations in Romanian Temporal Idiomatic Expressions and Their
Artificial Intelligence Applications In: ADECONF 2025 „From Content to Context: Understanding
Education through AI”, University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, 6 - 8 November 2025, Novi
Sad, Serbia, p. 183, (0,06 c.a.) ISBN 978-86-6065-950-9

<https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-950-9.pdf>

CHIRA Oxana. Linguistic and Cultural Aspects of the Concept of "Time" in Romanian and German Proverbs Based on Digital Corpora (Sketch Engine, DWDS, DEXonline), In: ADECONF 2025 „From Content to Context: Understanding Education through AI”, University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, 6 - 8 November 2025, Novi Sad, Serbia, p. 73, (0,06 c.a.) ISBN 978-86-6065-950-9
<https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-950-9.pdf>

CHIRA Oxana. The Integration of Temporal Phraseologisms in Online German Teacher Training, In: ADECONF 2025 „From Content to Context: Understanding Education through AI”, University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, 6 - 8 November 2025, Novi Sad, Serbia, p. 74, (0,06 c.a.) ISBN 978-86-6065-950-9
<https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-950-9.pdf>

BALANICI Lucia. Morphosyntactic and Lexical Features of Phraseological Expressions Denoting „time” in French. In: ADECONF 2025 „From Content to Context: Understanding Education through AI”, University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, 6 - 8 November 2025, Novi Sad, Serbia, p. 45, (0,06 c.a.) ISBN 978-86-6065-950-9

<https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-950-9.pdf>

Executarea devizului de cheltuieli,

conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2025

Cifra proiectului 25.80012.0807.51SE

Proiectul **DIMENSIUNI SOCIO-CULTURALE ȘI SEMIOTICE ALE EXPRESIEI
TIMPULUI ÎN LIMBILE ROMÂNĂ, GERMANĂ ȘI FRANCEZĂ**

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	59.4	+5.2	64.6
Servicii medicale	222810			
Servicii editare	222910	3.8	-2.5	1.3
Servicii de cercetări științifice	222930	87.0		87.0
Servicii neatribuite altor aliniate	222999	13.5	-2.7	10.8
Cheltuieli curente neatribuite la alte categorii	281900			
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizite de birou	316110			
Procurarea activelor nemateriale	317110			
Procurarea materialelor pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	335110			
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110			
Total		163.7		163.7

Notă: În tabel se prezintă doar categoriile de cheltuieli din contract ce sunt în execuție și modificările aprobate (după caz)

Rector Natalia GAȘIȚOI _____

Economist principal Angela ȚIBULEAC _____

Conducătorul proiectului Lilia TRINCA _____

Data: _____

Componența echipei conform contractului de finanțare 2025

Cifrul proiectului 25.80012.0807.51SE

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului) pentru 2025						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă sau nr. de ore conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Trinca Lilia	1974	conf. univ., dr.	12	01.08.2025	
2.	Chira Oxana	1977	conf. univ., dr.	12	01.08.2025	
3.	Balanici Lucia	1978	magistru	12	01.08.2025	
4.	Bejenari Ana	1965	Contabil	6	01.08.2025	

Rector Natalia GAȘIȚOI

Economist principal Angela ȚIBULEAC

Conducătorul proiectului Lilia TRINCA

Data: 01.12.2025

